

SPD-35/15/00

Walke o Universityet u Solan'shus



Res

1955

Feste

45E

591

- 1) 25. IV. 55: Konferencja moja z rektorem Matyszkiewiczem: usarżenie ustalenia - zob. notatki
- 2) pocz. V. 55: rozmowa moja z rektorem BSP Czernieckim i przekazanie go o celowości i uwarunkowaniach stworzenia uniwersytetu w gł. w oparciu m. in. o BSP
- 3) V. 55: zbieranie materiałów do memoriału: Odniesiono m. in. materiały z PWSBP, JWP, Tow. Lit. im. A. Mick., Wydz. Kult. URN
- 4) 10. VI. 55: konferencja w kiewskiej Wydz. Propag. KW w sprawie utworzenia uniwersytetu w Głuchym. ~~Cel jest memoriał w sprawie~~ Referat Spisowalnikowej dr. A. Bukowskiej. Udział: Socha - kier. Wydz. Prop., tow. Antoniuk, prorektor Smolara, mgr Trzaska z BN PAN, mgr Ryduch, v-pensjonariusz URN - M. Guczek.
- (X)
- 5) 28. VII. 55: Spotkanie z viceprezidentem Bernackim z naukowcami ~~celami i założeniami~~ i przedstawianiu kultury.
[w tym czasie powołano pod kier. prof. dr. inż. K. Kopceńskiego Instytut Kultury i Nauki] w celu opracowania memoriału w sprawie postępowania z dyktanda naukowego i kulturalnego na Wydziale. Projekt ten opracowano w listopadzie 1955 (Kopceński, Sosin, prof. B. Kasprzak, prof. J. Percus, tow. St. Stronak z KW)
- 6) XI. 1955
- 7) IX. 55: Projekt "Memoriału w sprawie utworzenia Uniwersytetu w Głuchym" (oprac. doc. dr. A. Bukowski); omawiany w Zespole
- 8) 28. IX. 55: narada w KW: uchylenie dot. w/w memoriałów.
- 9) XI. X. 55: w/w projekt ^{memoriału} uchwalony na sesji URN w Głuchym (zob. dokumenty w sprawie). ^{Z 1957} = druk (miał.)
- [W końcu 1955 lub na pocz. 1956 (?) odbyła się konferencja środowiskowa z udziałem rektorów Głuchych. Sprawa Uniwersytetu Należyść wykładu Katedry Adm. i Pg rozwinęła pod kątem potrzeb przyszłego uniwersytetu. Rozmowy z BSP - GIN]
- (X) w pierwszej połowie września 1955 powołano Komisję R. organizacyjną w gł. Tow. Inżyn. Nauk i Sztuki (w celu oprac. statutu).

V Uzupelnienia - o charakterze ogólnym:

- a) nowe wydawn. „Kohrica” - pierwsze Lit.-Kulturoznaw., wydany przez Oddział Gł. ZłP i Komitet Wykonalczy Rządu Jukołenskiego. 500-lecie Powrotu Głuchych do Polski.
- b) w roku jubil. 500-lecia i 10-lecia ^{nieprzerwanego} wyzwolenia Spółdzielni kulturalnych przedstawicieli Rządowego Wydziału 4 woj. poln. 19. II. 55 postanowili przedłożyć do władz centr. ^{państwa}: 1) zażalenie ^{państwa} w sprawie Lit.-Kult. Służby, 2) utworzenie w Głuchym Instytutu wydawn. z działem beletrystyki.
- 13. III. 55, analogiczna uwaga w Bydgoszczu: Sprawa tygodnika kulturalnego dla 4 wojew. („Pamięć”, „Kohrica”)
- c) Gazeta: o stopniowej likwidacji ~~we~~ niektórych kierunkach na UMK (zob. masz. L. Bydł. - S. 9)

[Pod koniec 1954 r. powołano do życia pismo w Polnie
nazw. Dom Twórców i Dział.].

- d) ^{do historycznej} / ^{ale w niej wystawiać 2 premiera i 1000}
d) Pod koniec 1954 r. ^{z wydziału?} powstał w Głuchym ~~studencki~~ teatr satyryczny „Bim-Bom” (wychoił dot. z p. p. Głuchych, o czym pisał 4. II. 55 w Tryb. lud. Leszek Goliński)

- 1) 12. VII. 56 : 2. sesja nauk. WSP w Gdańsku [organizowana przez uniw.].
z w. trosce o podniesienie poziomu nauk. uczelni (także ^{głównie} nauk. budowlanych i inżynierskich).
- 2) 28. IV. 56 : wprowadzenie do uchw. nauk. PZP projekt statutu GUTN
- 3) 9. V. 56 : w. zebr. Tow. Nauk. i Sztuki i uchwalenie statutu Gdańskiego Tow. Nauk.
- 4) 2. X. 56 : zatwierdzenie Statutu GUTN
- 5) 27. X. 56 : w. z. GUTN i wybór władz.
- 6) 19. VI. 56 : Konferencja w WSP w. t. „Stan i potrzeby humanistyki na Łódź”. Repert. wprowadzający: doc. dr. A. Bukowski. Udział najbardziej zainteresowanych przedstawicieli uczelni, instytucji i organizacji. Była to dyskusja o sprawie powołania Uniwersytetu (zob. materiały): Albo wnioski komisji: „Sprawa Uniwersytetu skierowana po nadaniu dnia. Tworzy trzeba fakty dokonane: organizm działający wprost kół placówek nauk. i wyznaczanie kadry”. - Zob. też referat (m.in. sprawa Katedry Filozofii i Etnografii)
- 7) IX. 56 : wysunięcie potrzeby stworzenia w Gdańsku uniwersytetu przez komisję partyjno-rodową, która działała w Gdańsku w okresie 1956 r.
- 8) listopad 56 : Uniwersytet - po ustąpieniu dyktando i praca - w programie wybitnym, ogólnym przez wojew. Komisję Porozumiewawczą Stronnictwa Politycznego i organizacji Społecznych, wstępn. Zdania: „Ola organizacja życia kult. i nauk. na Łódź wierzący za komunistyczne stworzenie w Gdańsku Uniwersytetu”.
- 9) 2. XII. 56 : dyskusja i uchwała w tej sprawie na walnym, konstytucyjnym Zjeździe Zgromadzenia Kaszubskiego.
- 10) XI/XII. 56 : masowski student WSP w okresie listop. i w. por. grudnia 1956 ^z sprawie przekształcenia WSP w Gdańsku w „Uniwersytet Bałtycki” i powołanie nowego WSP. Komisja Koordynacyjna „~~z~~” dla opracowania Memorandum w sprawie przekształcenia WSP w Uniwersytet Gdański ^{verto}

c.d.

✓ 11) grudzień 1956: wysuwanie potrzeby uniwersytetu na listach spotkań w wyborów z kandydatami na posłów w okresie akcji wyborczej (m.in. z prof. Stefanem Jędrzejowskim, prof. rektorem Wacławem Balcerskim, prof. ~~Włodzimierzem~~ Podkowskim)

12) 21. XII. 56: projekt powołania Komitetu Organizacyjnego UŁ, skierowany przez ob. A. Buharskiego na przewodzenie Komisji Kultury WRN w d. 21. XII. 56.

13) 28. XII. 56: interpelacja w tej sprawie jednego z radnych na sesji WRN w d. 28. XII. 56.

✓ ⊗ Na pocz. grudnia 1956 r. ^{studencki} ~~dyktando~~ na gmachu WSP duży transparent z napisem: Uniwersytet Białychi - nie chcemy być śladem polskiej, poza tym rozmawiano na mure napis „Uniwersytet”. Reakcja: władze WSP, zaniepokojona koncepcją Sten. Gł. przekształcanie wydziału naślad. pedagogiczny w Instytut pedagogiczny, zaproszenia na kółka masowe pociągło tego rodzaju pomysłów, dla mających się rozmoczyć utworzenia w Gal. uniwersytetu i powołanie do życia Komisji Koordynacyjnej...

- 1) 24. I. 57 : powołanie i ukonstytuowanie Komitetu Organizacyjnego Uniwersytetu Gdańskiego - na posiedr. zwołanym przez Józefa Gotha, przewodniczącego PWRiA w Gdańsku. (Zob. protokoł)
- 2) 1. II. 57 : ^{opras. (A. B. B.)} ~~posiedzenie~~ ^{Materialów do memoriału i sprawy utworzenia Uniwersytetu w Gdańsku} 2. II. 57 : posiedzenie Sekcji Nauk. XO uq w BSP - w celu zwołania na zjazd i sytuacji i możliwościach rozwoju kierunku, re. przedstawianych przez BSP. Lubił prof. Cebest. na przewodn. Sekcji. Omówienie zadani Sekcji, m.in. opras. ^{konceptu, protokołu} memoriału, tworzenie warunków pracy dla przyszłego ucz. (Zob. protokoł i mem.)
Zob. : mój tekt 2 10. IV
- 3) 12. II. 57 : posiedr. Sekcji Nauk. w BSP w Łojosie, cel - jzw. w odniesieniu do BSP. (Ekonomia i prawo), wybór Komisji redakcyjnej memoriału.
- 4) 6. IV. 57 : Rozesłanie w/w "Materialów..." do posła Główn. Gd., Kł w Gdańsku, KC, BSK w Gd. i in.
- 5) 11. V. 57 : Poparcie działalności XO uq przez Zmieszenie Kaszubskie w postaci deklaracji stworzenia Funduszu Galbardońskiego Uniwersytetu Gdańskiego o zabranie ¹⁹⁵⁷ na ten cel miliona zł.
- 6) 3. V. 57 : Jas dla przyszłego Uniwersytetu w postaci krótkoformy przys. 70 zmarły w 1956 r. prof. B. Stelmachowski
- 7) 19. V. 57 : posiedzenie Komitetu Redak. dla opras. memoriału (prof. Cebestowicz, prof. Matylik, Bukowski, Bilikiewicz, Sydziniński, Bandura)
[w międzyczasie i w ciągu marca ~~zakończono~~ kompletowanie materiału do memoriału]
- 8) 10. VI. 57 : planarne posiedr. XO u gabinetu Gotha : a) omówienie bieżącej sytuacji, sporządzenie działalności 3 komisji. (Zob. : mój tekt ...) → wnie. Dołożenie do XO ^{przewodniczący XO uq w Koniakowie, Sieradzie i Olsztynie.} (Zob. : ugriniek 2 Br. B. B.)
- 9) 18. VI. 57 : delegacja (Buk. + Matylik) w min. Gótharckiego i prof. Ajdukiewicza (sugestia co do ewent. przeniesienia UMCS do Gdańska)
- 10) 16. VII. 57 : zabranienie memoriału (główna jego treść, zob. 57 H)
- 11) 10. VII. 57 : w dniu krótkim i na pos. maja 1957 r. wysłano pucharowo memoriał min. Góth. jako przewodniczącemu Rady Główny Słowackich Wyższego i prof. J. Bukowskiego - sekretarz Rady Gł., prof. Ajdukiewicz - przewodniczący Sekcji Nauk. Rady Gł., KC, min. Góth, gubernator itel.

11) 27-28. X. 57 : Poprawcie finansowe KO UG dla "Inst. Bałt.
polowyca, integrując konto's organiz. Inst. Bałt.
"głównie instytutu naukowo-wydawniczej", które
"przeżył nie przesłupnie do przygotowania grou-
ta pod porybny Uniwersytet w Gdańsku".

Uwaga 1 : do czasu stycznia i lutego 1957 r. ukazały się w "Słowie
Wybr." i "Z. Bałt." wypowiedzi na temat UG : rektora
KSP A. Bulwiniego, prof. Bal. Kasprovicera z USE, rektora
PLSSP prof. Stan. Teisseyre, prof. Mariami Piętha
z PG, red. W. Męcińskiego, red. Z. Trojanowskiego.

Uwaga 2 : Na początku 1956/57 - zorganizowanie i ukonstytuowanie
się Wydziału I Nauk Biologicznych i Diecezarych (16. XI. 56),
Wydz. II Nauk Społ. i Hum. (25. I. 57) - przewidyw. prof. Mielżyński,
Wydz. III Nauk Technicznych (19. I. 57), Wydz. IV Nauk
Matematycznych - Przyrodz. (w kwietniu 1958)
- Powołano Radę Wydziału przy Wydz. I, opracowano
Plan Wydziału, powołano ^{z d. 15. 1958} ~~instytut~~ Rocznik Zol.
jako organ Wydz. I, powołano ~~na~~ nowy redaktora "RG",
wyodrębniono redaktora wydawnictwa krasnolowca.
- Powołano Komisję Nauk.: Archeolog., Etnograf.

Uwaga 3 : Zmiany organiz. w ZSP (Struktura Katedr, nowe
kafedry, umocnienie kadry), ~~stworzenie Studiów~~
wicz.

- 1) 4. I. 58 : wydziesięcie portu Floriana Wischacha na plenum
OX FgY w.in. w sprawie UG (zob. odczyty tekst)
- 2) 19. II. 58 : Posiedzenie organizacyjne i programowe Sekcji Naukowej
Obchodu Tydzieńa Państwa Polskiego. Referat A. Bulw-
skiego, który n.t. UG poprzedzał: (zob. tekst...) (X)
— Tenże plany programowe
- 3) IV. 58 : ^{Polenizacja} Dyskusja w „Gz. Biał.” („Rajcy”) na temat UG.
(do Bolesława Dunikowskiego ↔ A. Bulwskiego)
- 4) V. 58 : Dyskusja w prasie społecznej n.t. utworzenia
Uniwersytetu w Szczecinie.
- 5) 21. X. 58 : wygłoszenie przemówienia Pyromaniarza (zob. tekst
w moim referacie z d. 31. I. 59)
- 6) Od 1. X. 58 : przebieg w GSP (zob. : nowe kierunki Studio's :
pedagogika, nowe Katedry : filozofii, socjologii, psych.)
Nauka : brzo. Humanist.
- 7) — — — Archiwizacja GZ.H.
- 8) ... Zmiany w GSP („Rajcy. Gł.”, spr. wyłacz. i ty.)

(X) Ten sam tekst w „Programie nauki. Obchodu Tyś. P.P.”
z r. 1960, s. 70

- 1) 31. V. 59 : Posiedzenie ZO UG w sali herbowej WRN. Referat A. Buharskiego n.t. „Stan obecny i dalsze perspektywy powrotu do życia Uniwersytetu Gdańskiego” – i dyskusja. Stenogram z tego posiedzenia. (Zob. tekst mojego referatu, stenogramy wypowiedzi prof. Matysika). Zob. ważniejsze zdania z wypowiedzi: Gorka, Piętko, Mianowski, Kopecki, Jaskierski, Matysik, Bielecki).
- 2) 17. VI. 59 : Sesja WRN – 9) wniosek do Basilewskiego o powołanie A. Głuchowskiego do Rady Nadzorczej, 6) uchwała WRN dot. planu 1959-65, 4 tym dot. Uniw.-Gd. (Zob. materiały)
 - zob. wycinki prasowe z „Dz. Półn.” i „Głosu Wybr.”
 - wywiad Gorka w Radio – zob. wycinek z „Expressu”
- 3) 20/22. VI. 59 : Uchwała Kraj. Konferencji Wybrzeża Delegatów na III Zjazd Partii (Zob. tekst – warianty)
- 4) 8/9. VII. 59 : Wypowiedzi prof. Richtera: „Z czym idę na Zjazd?”
- 5) 9. VII. 59 : Wywiad z mian. Zastępcą w „Głosie Wybr.” n.t. Uniw.-Gd.
- 6) : Zmiany w BSP: ^{wzgl. Hume} ~~po~~ uszywanie przez BSP prawa doktryzowania

2 d. 23 marca 1960

- 1) 23. III. 60 : Uchwała wojewódzkiego Zgromadzenia w sprawie programu obchodów Tygodnia Państwa Polskiego w wojew. gdańskim zawierała m.in. następujący punkt :
- „Dla zapewnienia warunków dalszego rozwoju nauki na terenie województwa gdańskiego, należy dążyć do sukcesywnego stwarzania warunków realizacji projektu powołania Uniwersytetu Gdańskiego”
(zob. „1000 lat Pomorza Gdańskiego”,
Gdańsk 1960, s. 71)
- : Janie, s. 28, w referacie nt. „Rozwój gospodarki wojew. gdańskiego w latach 1945-1959 i dalsze kierunki” zaznaczono :
- „Kierunek byłby dalsze starania, przede wszystkim jako i centralnych, by w toku realizacji planu i w miarę posiadania odpowiednich środków Państwa i województwa zapewnić dla właściwego zagospodarowania województwa sprawę :
- a) ... b) stworzenia gniazda w latach 1961-1965
„Gazy materialnej dla powstania uniwersytetu”
- 2) : W GZK. 1961, nr 1-2, ogłoszony „Program naukowy obchodów ...” - zob. odrębny fragment.

- 1) 29.10.61 : Prof. K. Kopecki w „Więzi. Wybrzeże” o perspektywach utworzenia Uniwersytetu: „Utworzenie takiej jest nam niezwykle pilnie potrzebna. Odbieranie trudności z kadry naukowej i braku materiałów nie rokuje jednak nadziei, że powstanie uniwersytetu na Wybrzeżu w ciągu najbliższych 10 lat” [pesymista!].
- 2) 28.12.61 : Uroczystości 15-lecia WSP w katnie „Wybrzeże”
- 3) 61 : Uchwała Nr 65 Rady Ministrów z 1961 r. na temat warne poparcia sprawy utworzenia w Gdańsku Uniwersytetu [Job.]
- 4) 10.11.62 : Uchwała Rady Ministrów z 10.11.62 Nr 40/62 o uznaniu warne konieczności utworzenia UG [Job. - verte]
- 4) 20.8.62 : Prezydium WRN rozstrzygnęło sprawę UG, zatwierdziło ostateczny plan rozorganizowania zespołu 95 — Uchwała P WRN Nr 290 / XXXII / 62 z 20 sierpnia 1962
(Tożemy ~~akt~~ Studium aktualizacji planu rozorganizowania prestmenego zespołu 95 — na posiedzeniu P WRN nr d. 17. VII. 62)
- 5) 14.12.62 : Sesja WRN, ^{problemowa} poświęcona (upowszechnienia kultury w województwie gdańskim. Referat wprowadz. - w. przewodn. B. Sieroszyński. in.: „Zarówno dominująca mroźna specyfika gospodarki, jak przewaga wielki typu mickiewiczowskiego decyduje o tym, że procent inteligencji technicznej jest u nas wyższy niż gdzieś indziej” [w Trójmieście: 5167 inżynierów, 1285 lekarzy, 3363 naukowców na 9217 mieszkańców])
To samo odnosi się do pracowników zatrudnionych w naszej gospodarce, a posiadających cenną wiedzę, jak również do młodej inteligencji akademickiej, której ponad 50% stanowi Studenci Politechniki, a dalszy połowę Stud. Adm. i WSE.
„Wolniejsza propozycja przesiedlenia inteligencji przywróci dopiero Uniwersytet Gdański, którego po-
verte

✓ W r. 1962 zostało utworzone Muzeum Stutthof - jego
rozwinięciem stała się naukowa. (z czasem przekształciła się również
w placówkę naukową)

✓
b. ważne

ustanowić rynek jej coraz realnej. Polscy już uchwała
Rady Ministrów R dnia 10 lutego 1962 r. Nr 40/62
o uznaniu konieczności utworzenia Uniwersytetu
Gdańskiego jako uczelni humanistycznej dla kilku
wprowadzić północnej Polski. Ale uchwała jeszcze
nie jest projektem, gdyż o powołaniu uniwersytetu
decydują dwa podstawowe warunki, a mianowicie
- kadra naukowa i bazy lokalowa. Ale i w tym
zakresie partia realnie możliwości, których nie
pauzobawny wykorzystai "

(Na podstawie: ^{z sesji GRR} Protokoły Nr 8/62 z d. 14. XI. 62).

25. V. 64 : Posiedzenie PWRU : informacja w sprawie budowy WSP
w Olsztynie i rozbudowy WSE w Sopocie.

- Postulat ludności z 1965 roku

„Powołać Uniwersytet w Gdańsku

9

Odpowiedź : Wniosek w sprawie utworzenia uniwersytetu w Gdańsku rozpatrywany był przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, Komitet Wojewódzki PZPR i Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego. Aktualne stadium jego realizacji polega na tworzeniu bazy uniwersytetu w drodze rozbudowy niezbędnych pomieszczeń dla potrzeb uczelni i studentów w oparciu o Wyższą Szkołę Pedagogiczną, rozszerzaniu wyposażenia w księgozbiory, pomoce laboratoryjne i doświadczalne oraz w inne niezbędne urządzenia.

Równocześnie przygotowuje się kadry naukowe dla prowadzenia i obsadzenia istniejących oraz nowych katedr.

Wykonanie tych długofalowych zadań stanowić ma podstawę wystąpienia o powzięcie ostatecznej decyzji co do utworzenia i terminu otwarcia Uniwersytetu Gdańskiego
(„Biuletyn Informacyjny o wnioskach i postulatach społeczeństwa województwa gdańskiego” Nr 2/65).

- 1) 11. 11. 66 : Sesja WRN, poświęcona „ocenie stanu przygotowania do wprowadzenia w życie reformy szkolnej ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa szkolnego w wojew. gdańskim” (ref. B. Świątek). W referacie powiedziano m.in.:

„Omawiając sprawy oświatowe wojew. gdańsk. na sesji WRN nie sposób nie wspomnieć o problemie nieprzebiegającej dla gdańskiego środowiska naukowego, który promieniujący na całość regionu Gólski Potwór, jakim jest konieczność powołania Uniwersytetu Gdańskiego. Potrzeba ta znajduje niepokojące odbicie nie tylko w środowisku naukowym, ale również w całym społeczeństwie wojew. gdańskiego. — Zrehabilitacja sprawy ta wymaga naszej poparcia w uchwale Nr 65 Rady Ministrów z 1961r.”

wazne.

— —

: Uchwała Nr 126/126/66, ^{WRN} z 13. 11. 66, podjęta na w/w sesji: 66 : „Zobowiązując się Prezydium WRN do czuwania nad realizacją projektu utworzenia Uniwersytetu w Gdańsku oraz do wystąpienia do Ministra Zeglugi i Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego z wnioskiem o rozważenie możliwości i celowości przekształcenia Państwowej Szkoły Morskiej i Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego w Wyższą Szkołę Morską.

wazne.

16. IV. 69: Posiedzenie P WRiT, dot. planu rozwoju regionalnego
wyjsw. gdańskiego w latach 1966-1985. Wygłosz z materiałem:
„Uchronienie uczelni typu uniwersyteckiego rozpraszając specy-
ficzny morską oraz o dziełach nauk humanistycznych”.
(Na podstawie Notatki sporząd. przez ob. Skowroka z WRiT).